

[Arbejdsministeren.]

verne visse forpligtelser, f. eks. til ikke at afskedige gæstearbejderen inden for et vist tidsrum efter hans ankomst og til at bistå ham med fremskaffelse af logi. Jeg ved, at mange danske arbejdsgivere tager sig af disse ting som noget, der er lige så selvfølgelig, som at gæstearbejderen skal introduceres ordentligt på sin nye arbejdsplads og have orientering og vejledning. Vi kommer imidlertid nok til at overveje, i hvilket omfang der bør ske en formalisering af nærmere angivne arbejdsgiverforpligtelser.

Den såkaldte indslusningsordning har for nylig været til drøftelse her i tinget. Der gælder for tiden en midlertidig, ret restriktiv ordning, der nærmest kan karakteriseres som et stop med dispensationsmuligheder. Med henblik på en mere varig ordning har fremmedarbejderudvalget udarbejdet en indstilling, der bygger på, at arbejdstilladelse normalt skal tildeles gæstearbejderen, inden han forlader sit hjemland eller bopælslandet. Der nævnes muligheden af et særligt hverveorgan som service over for virksomheder, der har behov for udenlandsk arbejdskraft, og udvalget nævner også de fordele med hensyn til udvælgelse af arbejdskraft og orientering af gæstearbejderne om deres fremtidige vilkår her i landet, der vil kunne opnås ved en sådan ordning.

Jeg har bedt det arbejdsmarkedspolitiske udvalg om at vurdere indstillingen og konkretisere forslaget nærmere. Samtidig er et elektronstyret gæstearbejderregister med systematiske oplysninger om gæstearbejderne og deres bevægelser på det danske arbejdsmarked under opbygning, således at det nødvendige informationsgrundlag for administrationen af gæstearbejderpolitikken kan blive tilvejebragt.

Den måde, indslusningsadministrationen tilrettelægges på, vil være af betydning for mulighederne for at løse gæstearbejdernes tilpasningsproblemer på en tilfredsstillende måde. Derfor forudses på det centrale plan et samarbejde mellem socialstyrelsens tilpasningskontor for gæstearbejdere og de myndigheder, der får ansvaret for indslusningsadministrationen, og det bliver formentlig arbejdsdirektoratet og fremmedpolitiet. På det lokale plan forudses tilsvarende et samarbejde mellem arbejdsformidlingen og de kommunale myndigheder.

Til slut vil jeg gerne fremhæve, at gæstearbejderproblemerne har bud til os alle. Hvad vi foretager os på dette område, kan i hvert fald ikke i enhver henseende gøres om igen. De gæstearbejdere, som får ophold og arbejde her i landet, er velkomne, og hvis de ønsker det, skal de også kunne føle sig hjemme. De fleste af vore gæstearbejdere er stræbsomme og venlige mennesker. Det hensyn, vi skylder dem, bliver ikke mindre på grund af den ublide skæbne, som for mange af dem er baggrunden for, at de søger deres udkomme så fjernt fra hjemland og slægtninge.

Det er med tilfredshed, regeringen har fulgt den voksende indsats, der på frivilligt grundlag udføres til orientering og bistand for gæstearbejderne af humanitære foreninger, faglige organisationer, oplysningsforbund, kommunale myndigheder, arbejdskammerater og virksomhedsindehavere.

Der er behov for en stadig udbygning af denne indsats, og jeg håber, det kan ske i overensstemmelse med de synspunkter, som jeg her har prøvet at redegøre for.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 86) findes i tidenden sp. 1885, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 475).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, og ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf (§ 2) vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til toldlov.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 20) findes i tidenden sp. 385, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 417).

Der var stillet 19 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Hans Kjær: Udvalget har i seks møder fortsat det arbejde, der blev indledt, efter at lovforslaget var fremsat her i tinget i sidste folketingssamling i april måned, og hvorom der er afgivet beretning den 16. september i år.

Der er stillet i alt 19 ændringsforslag. Langt den overvejende del af disse er af rent teknisk eller redaktionel art og var af finansministeren allerede bebudet i fremsættelsen. En stor del af ændringerne går således på en omformning af straffebestemmelserne, og en del af ændringsforslagene er simpelt hen ændringer af toldtariffen, sådan som vi normalt foretager ændringer løbende i folketingsarbejdet. Jeg skal derfor i det store og hele herom henvisne til bemærkningerne i betænkningen samt til det med betænkningen optrykte bilagsmateriale, der, som vi har for skik ved udvalgsarbejde af denne karakter, er ret omfattende, fordi det er af betydning for erhvervslivets forståelse af lovindholdet.

Jeg skal kun gøre nogle bemærkninger på udvalgets vegne om nogle enkelte af ændringsforslagene.

Det første ændringsforslag giver den bemyndigelse til finansministeren, som blev

drøftet ved første behandling af lovforslaget, til med tilslutning fra folketingets toldudvalg at indrømme toldpræferencer for varer fra u-landene. I bemærkningerne til dette ændringsforslag er indeholdt en udførlig omtale af de internationale drøftelser, der er ført og fortsat føres for at nå frem til iværksættelse af den støtte til u-landene, der er målet med disse toldpræferencer, som forhåbentlig bliver en realitet inden længe. Med vedtagelsen af ændringsforslaget og den endelige vedtagelse af lovforslaget vil i hvert fald det lovmæssige grundlag for disse toldpræferencer være etableret her i landet.

Jeg skal yderligere omtale to af ændringsforslagene, nemlig ændringsforslag nr. 5 og ændringsforslag nr. 11, fordi de berører de personalemæssige vilkår.

Ved ændringsforslag nr. 5 udgår af lovteksten den udtrykte, men i realiteten ikke eksisterende sammenhæng mellem erhvervslivets betaling af gebyr for udførelse af toldforretninger uden for den sædvanlige ekspeditionstid og personalets honorering for overarbejde.

Ved ændringsforslag nr. 11 fjernes den direkte sammenhæng mellem bødekassen og dusørbetalingen, ganske på tilsvarende måde som en sådan sammenhæng er fjernet i al anden lignende lovgivning.

Som det også fremgår af betænkningen, er disse to ændringsforslag foranlediget af to spørgsmål, som udvalget har stillet ministeren. Det fremgår af svarene, at bestemmelserne, som de var udformet, efter lønningministeriets opfattelse ikke var forenelige med udformningen af den nye tjenestemandsløve. Ændringsforslagene måtte derfor anses for nødvendige. Men jeg skal på udvalgets vegne fremhæve, som det også fremgår af betænkningen og bilag, at disse ændringer alene tilsigter at etablere det rette lovgrundlag i henhold til tjenestemandsløven, men ikke har noget sigte på at forringe det omhandlede personales rent faktiske aflønningsforhold.

Jeg skal på hele udvalgets vegne anbefale alle de stillede ændringsforslag og lovforslaget, således ændret, til vedtagelse her ved anden behandling. Men da der efter betænkningens afgivelse er kommet fornyede henvendelser til udvalget, derunder anmodning om foretræde for udvalget vedrørende problemer omkring provinshavnene, især